

ΡΟΥΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ Μ. ΜΙΣΣΙΡ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΩΤΙΚΟΣ ΚΑ'ΥΜΟΣ

(Η λογοτεχνία των γειτόνων μας πρέπει να μας ενδιαφέρει περισσότερο απ' όλες τις άλλες. Το «Μπουκέτο» δημοσιεύει ως τώρα πλείστα διηγήματα και παραδόσεις Άλβανικές, Σερβικές, Βουλγαρικές. Σήμερα οσς δίνουμε ένα Ρουμανικό Χριστουγεννιάτικο διήγημα).

Παρέες, παρέες, από τρία-τέσσερα μικρά παιδιά, περνούσαν τα χριστουγεννιάτικα μέσα από το άφθονο χιόνι, που σκέπαζε τη γη, πηγαίνοντας στα σπίτια για να πούνε τα Χριστούγεννα, μ' έναν σάκκο κρεμασμένον στην πλάτη κ' ένα χοντρό μαστούνι στο χέρι. Ένα από αυτά κρατούσε κ' ένα χρωματιστό φανάρι, σ' σχήμα άστεριου, που θα σφιδόλιζε βεβαίως το άστρο του Χριστού, που φάνηκε στη Βηθλεέμ.

Στεκόντουσαν στην αυλόπορτα κάθε σπιτιού και φώναζαν :

— Μπουνα ντιμινάτα, λιά Μός Άζούν. (Καλό ξημέρωμα και αϊόνο καλό Χριστούγεννα).

Ακούγοντουσαν βυτερα ή καθαρές και ξαστερες φωνές τους μέσα στις νύχτας τ' σκοτάδι και κάθε πόρτα άνοιγε να τ'α δεχτή.

Μία σέ μιά φάνη κ' άπάνω στα άχυρα γεννήθηκε ο Θεός μας...

τραγουδούσαν οι μικροί.

Και ή νοικοκυρές χαρούμενες τους γέμιζαν τους σάκους με κάθε είδους λειχουδιά, με κάθε είδους φρούτα.

Αυτή ή γιορτή, ή νύχτα της παραμονής των Χριστουγέννων, είνε ή γιορτή των μικρών παιδιών, σέ όλα τα χωριά της Ρουμανίας.

Άπό ήμερες προπαρασκευάζονται για τ'α Κάλανδα. Μαζέδονται παρέες, παρέες, φτιάχνουν τ'α άστερωτά φαναράκια τους και γυρίζουν ως τ'α μεσάνυχτα και καμιά φορά κ' ακόμα πιο άργά για να πούνε τα Χριστούγεννα.

Τη χρονιά αυτή μιά παρέα είχε άποτελεσθεί άπό τρία παιδιά: τόν Πομπίλιο, τόν Ντάνο και τόν Γιώργο.

Όταν ή συντροφιά αυτή πλησίασε στο σπίτι του νοικοκύρη του Βελίση, ο Γιώργος αισθάνθηκε την καρδιά του να χτυπάει δυνατά. Ό Βελίσιος ήταν ένας γέρο-γκρινιάρης χωρικός και ή γυναίκα του ή Βασβάρια δέν άκουγότανε και γιό τόσο καλόκαρδη στο χωριό. Μά ή Στελίκια, τ'ο κορίτσι τους, ήταν μιά χαρούμενη άγίδα του ήλιου, ήταν ένα άληθινό διαμάντι... Και ο Γιώργος την άγάπαγε, την άγάπαγε τρελλά. Και γιατί να μη την άγαπάει; Γιατί να μη άγαπάει με όλη την καρδιά του τ'ο κορίτσι αυτό τ'ο χαρμό, τ'ο σβέλο και τ'ο τόσο όμορφο, με τ'α φάρια γυλιάνω του μάτια, τ'ο κόκκινο και δροσερό, σάν νεράσι, στόμα του, με τ'α ξανθά μαλλιά του, τ' άριστοκρατικό παρσθημά του, και μάλιστα όταν φορούσε τ'ο πολυκεντημένο έθνικό Ρουμανικό κοστούμι της;

Ό Γιώργος την έδαιμάζε. Την έβλεπε σάν μιά βασίλισσα, σάν μιά θεά του και τ'ο ρόχτανε να τρελλαθή, σάν έβαζε καμιά φορά στο μυαλό του ότι μπορούσε ή νεράδα αυτή να παντρευτή, να πάρη κανένα άλλον!... Τ'ο φοβόταν αυτό ο Γιώργος, γιατί ή Στελίκια ήταν μεγαλύτερη του.

Δέν είνε πολλές ήμερες δώδεκ' από τ'ο σπίτι της και είνε την προίκα της Στελίκιας, άπλωμένη στο μπαλκόνι του σπιτιού και στα παρσίφια, για να άερισθ'η και να ήλιωσθ'η, όπως σινηθίζουν όλα τ'α κορίτσια στα Ρουμανικά χωριά της παραμονής των Χριστουγέννων. Αυτό, κατά τα Ρουμανικά έθιμα, σημαίνει ακόμα ότι στο σπίτι έχουν μιά κόρη για παντρεία.

Γι' αυτό δά φοβότανε κ' ο Γιώργος. Μά γούγορα ήσυχασε. Άκουσε μιά χριμα την μητέρα του να λέει πως ή Στελίκια ήταν όμορφη και χαριτωμένη, μά δέν ήταν δυνατόν να παντρευτή, πρώτα-πρώτα γιατί δέν είχε προίκα άρετή και δεύτερο γιατί δέν ήθε άκόμα ή σικρά της...

— Θά φάη πολλά καρδέλια ακόμα ως τότε και θά δουλέψη πολύ

ο γέρο - Βελίσιος ως να συνάξη την προίκα που θά του ζητήσουν!... Έλεγε ή μάνα του.

***

Η ιδέα ότι θά την ξανάβλεπε αυτό τ'ο βράδυ και ότι θά της εύχότανε «Καλά Χριστούγεννα γέμιζε από χαρά την καρδιά του Γιώργου και ήταν πολύ περήφανος για τ'ο φάρια προαιονικόφιστο φαναράκι του, που ήμέρες παιδεύονταν για να τ'ο φτιάση.

Άμα χτύπησαν τ'ο γέρο-Βελίση την πόρτα, άκούστηκε από μέσα της Στελίκιας ή φωνή :

— Πόσοι είνε;

Ό Πομπίλιος, ο άρχηγός της συντροφιάς, άπάντησε, κατά τ'ο έθιμο, σέ στίχους:

Τρεί - τρεί, μιτιέι
κατ μπομπούλ ντέ μέι.

Άηλαδή :

Είμαστε τρείς, τρείς μικροί
σαν σπειράκια από νεχρί.

Βγήκε τότε στην πόρτα ή γιαγιά της Στελίκιας και τους μοίρασε λίγες φισολιντέρες» (τηγανίτες), ζεστές-ζεστές ακόμα, σίκα ξερά, καρδιά, φιστίκια και σταγάλια, και όταν έτοιμαστήκανε να φύγουν πετάχτηκε και ή Στελίκια και είνε στο Γιώργο να είνη πολλούς-πολλούς χαριτωμένους εκ μέρους της στην άδελφή του Σίτζα. Τούπιασε μάλιστα τ'ο χέρι και τ'ο χάιδεψε τ'α μαλλιά. Ό Γιώργος φαντάστηκε ότι ευτυχέστερος άνθρωπος από αυτόν δέν ύπρχε στον κόσμο και γι' αυτό καθώς έβγαναν άπό τ'ο σπίτι δέν μπόρεσε να κρατηθ'η και να μη φωνάξη δυνατά :

— Άχ, πόσο είνε όμορφη ή Στελίκια! Πόσο είνε όμορφη!

— Άλήθεια, είνε μιά πολύ νόστιμη καρδέλλα, άπάντησεν ο Πομπίλιος, που ήταν έξη μήνες μεγαλύτερος από τόν Γιώργο και νόμιζε ότι τ'α ξερόε όλα. Και αυτό, συνέχισε, δέν είνε ή δική μου γνώμη μοναχά, αλλά και όλου τ'ο χωριού και ίδιως τ'ο Μπουλιόσ του Στογιανέσκου.

— Τί θέλεις να πής μ' αυτό; τόν ρώτησε ο Γιώργος και τ'ο φάνηκε πως κάτι τόν έπαιγε στο λαμό.

— Τί θέλω να πώ; Έκείνο που ξερόε όλος ο κόσμος. Ό Μπουλιόσ τ'ο έχει φτιάσει με τ'η Στελίκια για καλά, και καθώς είνε όμορφο και καλό κορίτσι, ο κόσμος λέει ότι θά παντρευτούν.

— Θά παντρευτούν! Μά ή Στελίκια είνε έντελειος φτωχή!

— Και τί μ' αυτό; Όπου ύπάρχει άγάπη, ή φτώχεια δέν έχει πέρος καμιά. Έπειτα, άν δέν έχη ή Στελίκια, έχει άρετά ο Μπουλιόσ!...

— Θά τής πη και τα Χριστούγεννα άπόψε κάτω από τα παρσίφια της, είνε και ο Ντάνος.

— Κι' αυτή; ρώτησε ξεφνησιμένω ο Γιώργος.

— Τί μ' αυτή; Μιά που την άγαπάει θά είνε κουτή να μη τόν πάρη!...

Κι' έπειτα άπό τ'η φράση αυτή ο

Πομπίλιος στάθηκε για να φωνάξη δυνατά :

— Καλά Χριστούγεννα!...

Γιατί είχαν φτάσει τώρα μπρός σ' ένα άλλο σπίτι. Ό Ντάνος άρχισε να τραγουδά, αλλά ο Γιώργος δέν είνε δρεξί για τίποτα.

Ένας άγριος θυμός φυσόκανε τ'ο στήθος του. Τά είνε με τόν Πομπίλιο για όσα τ'οι είνε για τ'η Στελίκια. Τ'οι έρχότανε να ριχτή στο σιντροφύου του και να τόν ποδοκνήση άπάνω στα χιόνια. Όχι, δέν ήταν δυνατόν να πάρη άλλον. Αυτόν ή Στελίκια άγαπάει κ' αυτόν θά πάρη μιά μέρα.

Και άξαφνα ή φράση τ'ο Ντάνου πέρασε από τ'ο κεφάλι του.

— «Θά τής πη και τα Χριστούγεννα άπόψε, κάτω από τα παρσίφια της»!...

***

Άκολούθησε ο Γιώργος τ'ους φίλους του ακόμα σέ δυό-τρία σπίτια και έπειτα τ'ους άφησε, λέγοντάς τους ότι δέν αισθανόταν καλά και ότι τ'οι φαίνεταν πως είνε συναχωμένοι. Ό Πομπίλιος και ο Ντάνος θέλησαν να τόν κρατήσουν για να πάνε έπειτα, άφου γυ-

